

Jesper Stange

1. søndag efter helligtrekonger, 8. januar 2012

Vor Frue kirke kl. 17

Tekst: (Ps 8) Mk 10,13-16

Salmer: 392, 52, 169, 126, 481,3-4, 134

*Gud, lad os leve af dit ord
som dagligt brød på denne jord*

I den gamle kirkekalender er det børnenes søndag i dag. Hver andet år hører vi om Jesus som tolvårig i templet, hver andet 'børneevangeliet' hos Markus: *Lad de små børn komme til mig.*

Derfor beder vi med de gamle kollektpønner for *forældrene*, som er sat til at vejlede den opvoksende ungdom. Vi beder om, at de ikke må forarge, men lære børnene at gå i kirke for at lytte til vor Herres ord.

Og det kunne være, vi skulle lægge mærke til, at det er *forældrene*, der skal bedes for på *børnenes* søndag. Det er ikke barnet som sådant men barnet som det, det endnu ikke *er* - men skal og kan blive, som er årsag til kirkekalenderens interesse.

Kollektpønnerne er forfattet på reformationstiden, hvor barnet endnu ikke var 'opfundet'. Barnet var en endnu ikke-voksen og havde i livet ikke anden opgave end at se at blive det, voksen. Derfor handlede børnenes søndag om opdragelse.

Og det er vist også helt i tråd med den måde, Jesus tænkte om barnet på. Det er altså heller ikke Jesus, som 'opfinder' barnet.

Børn var Guds velsignelse, fordi de førte slægten videre, dengang det evige liv endnu ikke henregnedes under personlig ejendom men tilhørte menneskeslægten. Med fortællingen om Edens have formidlede man denne indsigt i det menneskelige vilkår. Adam og Eva mistede deres individuelle udødelighed, da de blev fordrevet fra deres paradys. Til gengæld fik de børn.

Børn i moderne forstand 'opfindes' først engang i slutningen af 1700-tallet. Det moderne barn er nu ikke først og fremmest slægtens, det er sig selv. Et enestående individ, sådan ganske bogstaveligt. Og til forskel fra antikken og middelalderen forestiller man sig nu, at barnet er i besiddelse af kvaliteter, det gælder om at bevare. Det moderne barn skal ikke opdrages, det skal passes. Det skal ikke blive voksent for hurtigt. Derfor er det heller ikke så underligt, at der er mange af os, der heller aldrig bliver det.

Vi er nødt til lige at tage denne tur i barnets historie, hvis vi skal have en chance for at forstå Jesu ord om børnene:

Lad de små børn komme til mig, det må i ikke hindre dem i, for Guds rige er deres... Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.

Når vi hører ordene med vores ideer om, hvad et barn er, fremstår barnet nødvendigvis som forbilledligt. Det lyder, som om det handler om at blive som et barn. Det

lyder, somom opgaven for den, der vil ind i Guds rige, består i at lægge sig efter det barnlige.

Man har så forestillet sig det barnligt forbilledlige som det umiddelbare, det tillidsfulde, det kreative.

Jesus deler sandsynligvis ikke vores forestillinger, selvom han sikkert ikke ville have noget imod det, hvis vi udfoldede os mere spontant og fantasifuldt.

Men barnet bliver ikke stillet frem som et forbillede, vi skal lægge os efter. Barnet eller det barnlige er et menneskeligt vilkår, vi er underlagt. Det erfarer vi, hver gang magter bryder ind i vores liv, uden at vi kan gøre fra eller til.

Det barnlige er for Jesus den tilstand, vi befinder os i, når vi ikke kan andet end bare tage imod det, der kommer.

Det kan barnet minde den voksne om, - og den voksne kan minde barnet om det, når barnet skuffes over, at det alligevel ikke er verdens centrum, og at alt ikke lod sig bøje af selv den stærkeste vilje.

Afmagten er porten til Guds rige.

Og afmagten skal vi ikke lægge os efter som et ideal.

Den erfarer vi ganske uanset hvad.

Vi er udleveret til naturens luner. Vi er en del af den, og vi kan til dels beherske den. Men vi nærer ingen forestillinger om, at vi er herre over den. Som noget relativt nyt i det moderne nærer vi heller ikke forestillinger om, at vi nogensinde kommer til det.

Vi er udleveret til hinanden. Vi fødes ind i relationer, i forhold. Før end noget andet er livet et forhold mellem to eller flere. Væren er et mellemværende. Vi opretholder livet ved det, vi sammen kan skabe. Men det er en ligeså grundlæggende erfaring, at vi også kun opretholder livet ved det, vi modtager, det vi får uden selv at have gjort os fortjente til det. Vi lever af hinandens nåde og tilgivelse.

Og så er vi udleveret til... tja, hvad skal vi kalde det? Alt det i os, der ikke er os. Kulturen, sproget, som vi forstår os selv ved hjælp af.

Disse tre ærkeerfaringer af at være i magters vold, afmægtigt, er netop porten til Faderen, Sønnen og Helligåndens rige, Gudsriget.

Vores tro er på baggrund af disse erfaringer en tilsvarende erfaring af, at Gud som magten til at være til i alt det, der er til, vil os det godt. Alt det, vi ikke selv kan bemægtige os, får vi, når vi ikke kan andet end tage imod. Den, der modtager gudsrige som det barn, der ikke *er* noget og ikke *kan* andet, får det.

Jesu ord om barnet er ikke anvisning af en teknik eller et ideal. Jesu ord er som altid en forsikring. Det er netop sådan, Jesus adskiller sig fra religionsstiftere. Han *vil* ikke noget med os andet end at berolige os og opmuntre os til vores liv.

Skulle vi endelig anvende det barnlige eller det barnagtige som en form for forbillede, skulle det være som forholdet mellem barn og voksen, hvor det drejer sig om at lære hinanden at høre efter. Vi skal høre efter

og ikke i betydningen: rette os efter, men høre, hvad der bliver sagt og ikke mindst, hvad der ikke bliver sagt.

For hellere end noget andet gør vi Jesus ord til en rettesnor, til kanon, til kodeks, til kultur. Vi tilegner os dem på den usunde måde, hvor de tjener os som begrundelse for at rette på alt det, der ikke ligner vores eget – så det kan komme til det.

Men Guds ord kommer altid til os, ja, i vores afmagt.

Det er ikke tilfældigt, at 'børneevangeliet' slutter med, at Jesus velsigner børnene: *han tog dem i favn og lagde hænderne på den og velsignede dem.*

Velsignelsen udtrykker netop dette: at det, vi har brug for, får vi som noget, der tilflyder os.

På Jesus modersmål har ordet 'velsignelse' sin grundbetydning som kilde eller moderskød, - det sted hvorfra liv flyder. Ganske bogstaveligt.

Sådan er det gudsrige, Jesus bringer, også noget, der tilflyder os.

Den gamle Isak med de dumme øjne blev narret og velsignede den yngste i den ældstes sted. Velsignelsen tilflød Jakob. Historiens pointe er, at den ikke kan flyde tilbage igen, så at sige. Guds løfter kan ikke trækkes tilbage. Jordens slægter skulle fortsat velsignes i Jakobs Guds navn.

Det er en god historie at huske på. Ikke mindst i den forvirring, overvejelserne over, hvad kirken kan velsigne, har afstedkommet. Velsignelse betyder ikke godkendelse. I Guds hus giver vi os ikke af med at godkende hverken den ene eller anden form for seksualitet, lige så lidt som vi 'godkender' kedsomhed, smålighed, misundelse, nærighed... På vor Herres ord

lader vi ganske ubekymret Gudsrigets betryggelse og nåde tilflyde enhver.

For at det ikke skal kunne misforstås, demonstrerer Jesus det på børnene. De har ikke noget at komme med.

De har kun noget at komme efter.

Så vi kan være helt rolige. Der kommer for os alle tider og steder, hvor vi intet andet kan end barnet. Tage imod.

Så ved vi, at vi står lige foran porten til Gudsriget.

Amen